



Adres siedziby: 38-200 Jasło, ul. Śniadeckich 15
Adres do korespondencji: 38-200 Jasło, ul. Konopnickiej 34b
Telefax 13 445 8717, Kom. 502 027 736, 888 977 686
www.son.org.pl e-mail: rdzik@poczta.fm son.podkarpacie@o2.pl
ORGANIZACJA POŻYTKU PUBLICZNEGO
Członek Rzeczywisty Polskiego Związku Motorowego
Członek Ogólnopolskiej Federacji Organizacji Osób Niepełnosprawnych Ruchowo
REGON - 370392878, NIP - 685-19-66-208, Nr KRS - 000036699
BANK PEKAO S.A. IO/JASŁO 57 1240 2337 1111 0000 3731 1393

Jasło, dn. 3 marca. 2015 r.

Pan Minister Jarosław Duda
Pełnomocnik Rządu ds. Osób Niepełnosprawnych

dot.: projektów z dn. 9 i 18 lutego 2015r. nowelizacji ustawy o rehabilitacji

Szanowny Panie Ministrze,

Przed tzw. zmianami systemowymi osoby niepełnosprawne (ON) pracowały w Spółdzielniach Inwalidów i było OK! Liberalna polityka po 1989r. sprawiła, że spółdzielnie upadały, a ludzie masowo tracili pracę. Przemysł nie chciał zatrudniać ON. Aby temu zaradzić, w 1991r. uchwalono Ustawę o zatrudnianiu i rehabilitacji (Ustawa), która nałożyła na Pracodawców obowiązek zatrudniania minimum 6% ON pod rygorem płacenia kar do PFRON.

Środki uzyskane z kar zostawały przekierowywane przez Fundusz do firm chcących zatrudniać ON i tworzyć im dogodne warunki pracy: dostosowanie obiektów i stanowisk, opiekę medyczno-rehabilitacyjną itp. Wtedy też uchwalono mechanizm pozwalający płatnikom obniżać płacone kary poprzez zakup produkcji i usług w firmach zatrudniających ON i spełniających dodatkowe wymogi, i tym samym pośrednio stymulować u nich wzrost zatrudnienia.

Mechanizm ten zachował się do dzisiaj, a opisuje go art.22 Ustawy mówiący najogólniej: „że firma może obniżyć płatnikowi wysokość kary na PFRON, jeżeli zakupi produkcję lub usługę tylko od takiego **pracodawcy, który osiąga 30% wskaźnik zatrudnienia osób z najcięższymi schorzeniami** (osoby ze znacznym lub umiarkowanym stopniem niepełnosprawności ze schorzeniami specjalnymi: niewidomi, psychicznie chorzy, upośledzeni umysłowo, z całościowymi zaburzeniami rozwojowymi lub epilepsją).

Przy czym wysokość tego obniżenia (ulgi) jest tym wyższa, im większy zakup i im więcej takich ON zatrudnia sprzedający i im lepiej im płaci!

Praktyka wykazała, że ww. art.22 bardzo dobrze wpływa na realizację podstawowego celu ustawy o rehabilitacji, bo z roku na rok wzrasta zatrudnienie osób z najcięższymi schorzeniami - w latach 2011-2014 wzrost o ok. 30 tys. Rośnie też ilość firm uprawnionych do udzielania ulg – obecnie jest ich 802 oraz wielkość udzielonych obniżeń/ulg – w 2014r. było to 615 mln zł, przy czym największy udział mają tutaj firmy świadczące usługi ochroniarskie i utrzymania czystości – razem ok. 80% rynku usług.

Większość z nich to firmy małe i średnie, mające niewielu kontrahentów, a więc szybko reagujące na potrzeby rynku. Stąd firmy te osiągając wysoki wskaźnik zatrudnienia ON ze znacznym i umiarkowanym stopniem mogą udzielać procentowo dużych ulg w stosunku do wielkości sprzedaży (nawet do 80% wartości faktury) i z powodzeniem konkurować z ogromnymi korporacjami z tej branży.

Z tego powodu ogromne korporacje (mające dużą sprzedaż, ale niski wskaźnik zatrudnienia ON – **bo nie chcą ich zatrudniać!**), czując się zagrożone, podjęły – poprzez organizacje Lewiatan i POPON – walkę z małymi i średnimi firmami lansując w mediach i Parlamencie tezy o zaburzaniu zdrowej konkurencji oraz o zagrożeniu dla finansów PFRON przez gwałtowny wzrost udzielonych obniżeń i ogromne nadużycia w ramach stosowania art.22.

Co okazało się nieprawdą, gdyż kontrole PFRON wykazały jedynie drobne nieprawidłowości rachunkowe, a tzw. patologie zw. z niezatrudnianiem odpowiedniej ilości ON wyniosły jedynie **0,86%**.

Argument o zaburzaniu zdrowej konkurencji poprzez osiągnięcie „pod” art.22 bardzo wysokiego wskaźnika zatrudnienia badał Urząd Ochrony Konsumentów i Konkurencji – i nie dopatrywał się uchybień. Zaś wzrost udzielanych obniżen/ulg winien tylko cieszyć, bo świadczy o wzroście zatrudnionych osób z najcięższymi schorzeniami. **Wszak liczne zatrudnianie ON jest – i powinno być, zasadniczym celem Ustawy!**

Poza tym jakże nieuczciwym jest twierdzenie, że wyższe zatrudnienie ON zaburza zdrową konkurencję, w obliczu dużych kosztów dostosowania zakładu i profilu działalności pod kątem ON oraz w obliczu konieczności rekompensowania niższej wydajności, mobilności, sprawności i zdrowotności tych osób. **Gdyby tak nie było to po niepełnosprawnych pracowników ustawiały by się gigantyczne kolejki!**

Praktycznym narzędziem ww. walki dużego z małym stał się projekt ustawowej nowelizacji art.22 z dn. 9 lutego br. - autorstwa Konfederacji Lewiatan (wspierany przez POPON), postulujący m.in. wyłączenie spod art.22 niektórych usług oraz ograniczenie wysokości ulgi do 30% wartości fakturowej sprzedaży – vide link: <http://www.obpon.pl/upload/art/2015/luty/projekt.pdf>

To zaś, wg projektodawcy da Funduszowi PFRON 300 mln zł oszczędności, które będzie można przeznaczyć na rehabilitację ON. **Jest to szczytem obłudy, gdyż taką kwotę można zaoszczędzić jedynie poprzez zwolnienie z pracy ok. 21 tys. ON ze znacznym i umiarkowanym st. niep. – po cóż nam wózki, turnusy, szkolenia jeśli stracimy pracę?!**

SON „Podkarpacie” zwraca tutaj uwagę, iż całkowita kwota ulgi jaką może udzielić uprawniony sprzedawca jest sumą wynagrodzeń zatrudnionych u niego ON ze znacznym i um. st. niep. pomniejszonych o składki na ZUS – stwierdzamy tym samym, że **Lewiatan i POPON proponując zmniejszenie wielkości max. ulgi do 30% mówią uprawnionym firmom: redukujcie zatrudnienie ON do wielkości pozwalającej „zabezpieczyć” jedynie ów 30% poziom ulgi!!!**

Podobny charakter ma drugi „szteandarowy” postulat Lewiatana, aby zakazać udzielania ulg przez firmy oferujące usługi leasingu, dzierżawy i najmu - **wszak tym samym Lewiatan apeluje aby zlikwidować lub ograniczyć zatrudnianie ON w tych sektorach**, mimo, iż firmy te zatrudniając ON z najcięższymi schorzeniami spełniają ww. wymogi art.22 oraz zapewniają tym osobom specjalistyczne przystosowanie zakładu i przyrządowania stanowisk pracy (w niektórych wypadkach także i asystenta w pracy).

Toteż, jednoznacznie opowiadamy się przeciw ww. zapisom zawartym w projekcie Lewiatana bowiem mają one anty-zatrudnieniowy charakter, a ich prawdziwym i jedynym celem jest wyeliminowanie konkurencji z rynku usług - co dobitnie demaskuje Portal www.watchdogpfron.pl/ artykułami spod linków: <http://www.watchdogpfron.pl/czy-popon-probuje-nabic-w-butelke-pelnomocnika-rzadu/> oraz <http://www.watchdogpfron.pl/impel-rozdaje-karty-kto-przegra/>

Powyższe budzi ogromny niepokój osób z najcięższymi schorzeniami, słusznie obawiających się, że to oni stracą najbardziej w wyniku brudnej walki gigantów z konkurencją prowadzoną rękoma Lewiatana i POPON, które perfidnie - pod pozorem troski o pracujące ON, robią wszystko by osoby te utraciły pracę – vide uchwała przyjęta na Kongresie POPON, link:

http://www.popon.pl/images/stories/AKTUALNOSCI/2015/Kongres/Uchwala_Kongresu_Pracodawcow_Os_ob_Niepelnosprawnych.pdf

Tu proszę zwrócić uwagę na **szczególnie kłamliwy fragment Uchwały**: „pracodawcy zebrani na Kongresie rekomendują parlamentarzystom oraz Rządowi RP propozycje zmian legislacyjnych, których realizacja sprzyjać będzie wzrostowi liczby miejsc pracy dla ON”. Wśród tych propozycji jest zalecenie w p. 2. aby maksymalna wysokość ulgi do wykorzystania wynosiła 30% wartości faktury – czyli **zwalnijcie ‘nadmiar’ ON ponad zabezpieczenie owych 30%!**

Szanowny Panie Ministrze, w kontekście powyższych niegodziwości ogromnie zdziwiliśmy się, odnajdując w Internecie rządowy projekt noweli ustawy o rehabilitacji z dn. 18 lutego br. – link: <http://www.obpon.pl/upload/art/2015/luty/projekt%20z%20dnia%2018%20lutego%202015%20%20%28werjsja%20rozszerzona%29.pdf>

Projekt ten, nie tylko powiela krytykowane anty-zatrudnieniowe pomysły Lewiatana i POPON, ale i zdejmuje z zakładów pracy chronionej obligatoryjny obowiązek finansowania rehabilitacji leczniczej oraz Indywidualnych Programów Rehabilitacji (uchylenie w art.33 ust.3 pktu 4) z Zakładowego Funduszu Rehabilitacji ON!

Obawiamy się zatem, że ucierpią na tym pracownicy ZPChr z najcięższymi niepełnosprawnościami, którzy wymagają często specjalistycznego leczenia i oprotezowania, których nie finansuje NFZ oraz indywidualnego podejścia zw. z dostosowaniem, doposażeniem i oprzyrządowaniem stanowiska pracy i innego rodzaju wsparcia, by zmniejszyć swe ograniczenia zawodowe i móc świadczyć pracę.

W zw. z tym apelujemy do Pana Ministra o rozważenie wycofanie zapisów dot. wyłączenia obligatoryjności finansowania ww. z funduszu ZFRON oraz zwracamy się z prośbą o udzielenie odpowiedzi:

- czy Pan Minister zechce wstrzymać oficjalne przyjęcie tegoż projektu do czasu przeanalizowania postulatów i wniosków środowiska osób niepełnosprawnych?
- czy ministerstwo podejmie temat nieuczciwej konkurencji mogącej zaistnieć po uchwaleniu ww. przepisów?
- czy ministerstwo rozważy odcięcie się od anty-zatrudnieniowych postulatów Lewiatana i POPON?
- czy ministerstwo rozważy zasadność wprowadzenia nowelizacji przepisów wg poniższych propozycji środowisk ON mających na celu:

1. podniesienie „poprzeczki” dla udzielających ulg wg art.22

przez podniesienie wymaganego tutaj wskaźnika zatrudnienia osób ze znacznym i umiarkowanym stopniem niepełnosprawności ze schorzeniami specjalnymi z 30 do 40%, w tym aby minimum połowę stanowiły ON ze znacznym stopniem (zmiany te – mimo iż w początkowym okresie mogą wyhamować przyrost firm uprawnionych do udzielania ulg, to jednak w dalszej perspektywie wymuszą na tych firmach większe zatrudnienie ON z najcięższymi schorzeniami w myśl prostej zasady: **chcesz udzielać ulg – dotrudnij więcej ON.**

Postulowane przez nas zmiany będą więc mieć wybitnie PRO-ZATRUDNIENIOWY CHARAKTER. Tu: dodatkowy wymóg sprawi, iż osoby z największymi ubytkami sprawności - wymagające dostosowanych miejsc i stanowisk pracy - będą mieć ustawowo zagwarantowane zatrudnienie w firmach uprawnionych do udzielania obniżek.

2. uszczelnienie art.22 przez:

a/ zdefiniowanie pracowników do wskaźnika zatrudnienia tak jak to jest w art.21 ust.5 (wyłączenie ON przebywających na urlopach bezpłatnych oraz osób zatrudnionych m.in. na podstawie umowy o pracę w celu przygotowania zawodowego itd.);

b/ wprowadzenie wymogu by schorzenia specjalne, na potrzeby art.22, wynikały z orzeczeń inwalidzkich lub o niepełnosprawności i zaświadczeń lekarzy-specjalistów (dzięki temu schorzenia te będą jednoznacznie i wyraźnie zdefiniowane u danej ON);

c/ ograniczenie wysokości wynagrodzenia ON do wyliczeń ulgi do wysokości 70% przeciętnej płacy (zapobiegnie nieuzasadnionemu podwyższaniu należnej ulgi przez ‘kominy’ płacowe, uszczelni system, zwiększy wpływy do PFRON szacunkowo o ok. 100 mln zł. Tu: 70% przeciętnej wynagrodzenia to próg przychodów, po przekroczeniu którego świadczenie rentowe jest zmniejszane);

d/ wprowadzenie obowiązku prowadzenia osobnej ewidencji dot. udzielanych ulg i obowiązku przekazywania informacji o ulgach do PFRON (uszczelni system);

e/ wprowadzenie kar z tytułu nierzetelnego prowadzenia ewidencji i nieterminowego przesyłania informacji do PFRON z tytułu błędnych wyliczeń wysokości należnej ulgi (zapobiegnie ew. nadużyciom, da dodatkowe wpływy do Funduszu);

3. zwiększenie zatrudnienia ON i wpływów do PFRON przez:

a/ zdefiniowanie że pracodawca/przedsiębiorca zobowiązany do wpłat na PFRON – o którym mowa w art.21 ust.1 - to także spółki powiązane z nim kapitałowo i osobowo wg. definicji z Rozporządzenia Komisji UE nr 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. (...) o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy *deminimis* (ograniczy ucieczkę firm podzielonych na spółki zatrudniające do 24 pracowników od obowiązku płacenia kar na PFRON z tyt. nieosiągnięcia 6% i wyłączenia spod dofinansowania do wynagrodzeń ON. Da to dodatkowe wpływy do PFRON w wysokości szacunkowo o ok. 120 mln zł);

b/ zmniejszenie należnego dofinansowanie do wynagrodzeń ON, o którym mowa w art.26a ust.1, o 6% - analogiczne do zapisu art.22 ust.4 (wszystkie firmy korzystające z dofinansowania do wynagrodzeń będą kosztowo objęte obowiązkiem zatrudniania minimum 6% ON. To (uszczelni system, da dodatkowe wpływy do PFRON w wysokości szacunkowo o ok. 200 mln zł);

c/ wyłączenie z dofinansowań pracodawców nie zatrudniających minimum 17 pracowników i nieosiągających 6% wskaźnik zatrudnienia ON – wg art.26a ust.1a (uszczelni system, da dodatkowe wpływy do PFRON w wysokości szacunkowo o ok. 30 mln zł);

4. zmiany w art.22 ust.2 i w art.29 ust.4 Prawa Zamówień Publicznych

polegające na zastąpieniu fraz „może zastrzec” „może określić” na zapisy informujące w każdym ogłoszeniu zamawiającego, iż pierwszeństwo w realizacji zamówień mają firmy zatrudniające minimum 50% ON (zwiększy zatrudnienie tych osób oraz konkurencyjność chronionego rynku pracy);

Szanowny Panie Ministrze, wyrażamy głęboką ufność, że powyższe propozycje znajdą w Ministerstwie zrozumienie i życzliwy grunt. A to zaowocuje przyjęciem ustawowych rozwiązań korzystnych zarówno dla PFRON, jak i dla tych pracodawców, którzy naprawdę chcą zatrudniać osoby niepełnosprawne z najcięższymi schorzeniami.

Te zaś zostaną prawdziwymi zwycięzcami, bo – mimo złych mocy, nie tylko ocalą swoje miejsca pracy ale i uzyskają nowe perspektywy wzrostu zatrudnienia. I chyba o to zasadniczo chodzi – aby ludzie najbardziej pokrzywdzeni przez los odnajdywali poprzez swoją pracę akceptację społeczną i samoakceptację.

Uważamy, że i ze strony legislacyjnej nie będzie już konieczny długi okres *vacatio legis* na wdrożenie Ustawy, gdyż proponowane przez nas zmiany nie naruszą żadnych konstytucyjnych norm typu: ograniczanie praw nabytych, dyskryminacja i ograniczanie swobody działalności gospodarczej.

A i nikt nie zarzuci znowelizowanej Ustawie, uległości lobbystom, czy też bycia instrumentem walki z konkurencją.

Nie będzie też pogwałcony art.21 Konwencji ONZ o prawach osób niepełnosprawnych mówiący m.in. o prawie ON do pracy, na zasadzie równości z innymi osobami i możliwości zarabiania na życie poprzez pracę swobodnie wybraną na rynku pracy. A i oddźwięk społeczny tych zmian będzie bardzo pozytywny. **Jakby nie patrzeć – same plusy!**

Bardzo prosząc Pana Ministra o przychyłność, kreślimy się z wyrazami szacunku.

Z poważaniem
Ryszard Dzik prezes SON „Podkarpacie”

Do wiadomości: organizacje ON, parlamentarzyści, media, a/a.